

SZENTES és VIDÉKE

A Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület Hivatalos Közlönye.

Megjelen vasárnap és csütörtökön.

Előzetesi ár:

egy évre 2 korona 50 fillér. félre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth-tér, Haris-ház,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal

méréselt áron számít fel.

A városok mozgalma.

Többször írtunk róla, hogy a rendezett tanácsú városok kiküldöttei május 14-én értekezletet tartottak Budapesten eszközöket keresni a városok fejlődésének útját álló bajok orvoslására, megtenni az első lépést a városok szövetségének megalapítására.

Az a fontos hivatás, melyet a városok hazánk történetében mindenkor betöltöttek, adja meg ennek a mozgalomnak a jogosultságot, a közönség rokonszenvének, valamint a kormány-nak az elbírálásnál leendő méltányos-sága alapját.

A városok fejlődésének és felvirágozásának úgy kulturális, mint gazdasági téren sokféle akadálya, baja van. A városok rossz anyagi viszonyán a községi, törvény elavult voltán és a városi tisztviselők sanyarú helyzetén segíteni: a kormány és a törvényhozás elengedhetetlen feladata. Ezeknek a bajoknak az orvoslása azonban a tömörülést, az összetartást kívánja. Eddig pedig semmiféle kapocs nem volt a városok közt, mely az érintkezést közvetítette, az összetartást bizonyította volna; nem volt semmiféle közös szerv, mely az együttműködést megteremtette volna. Ennek a szervnek a megteremtésére gyülekeztek hát össze május 14-én Budapesten, a rendezett tanácsú városok küldöttei.

A szövetség céljai és feladatait a minden városnak előre megküldött alapszabálytervezet a következőkben körvonalazta:

A szövetség a városok összhangozott együttműködése és egészséges fejlesztésének központi szerve, mely az összes hazai városok érdekeit rendszeresen és egyöntetűen képviseli.

Tevékenységi köre, ennek alapján — a következő:

A városok fejlesztése és felvirágoztatása (kulturális, nemzeti, közigazgatási, gazdasági, erkölcsi és anyagi helyzetük javítása) érdekében reformok, intézkedések kezdeményezése és ilyenek támogatása;

a hazai városok érdekeit a törvényhozásnál, a kormánynál és a hatóságoknál képviseli; állást foglal, véleményét mond és eljár akár egyes, akár a városok összeségét érdeklő ügyekben és kérdésekben; esetleges sérelmekről, bajokról és hiányokról az illetékes fórumokat tájékoztatja;

közreműködik a városi intézmények és közművek alkotásánál, előmün-

kálatainál; szabályrendeleteket, pályázati feltételeket, szerződéseket, programokat készít és a meglévőket rendelkezésre bocsátja;

összegyűjti, megőrökíti a hazai városok és községek összes meglévő és folyton fejlődő intézményeit és közműveit, azok terveit, leírását, adatait, szabályrendeleteket, fontosabb szerződéseket, programokat, tanulmányokat jelentéseket; azokat mind rendszerbe foglalja, statisztikai adatokká feldolgozza és szakkönyvtárral együtt tanulmányozás céljából a hatóságoknak, a szövetség helyiségeiben, a szükséges magyarázatok megadása mellett, rendelkezésre bocsátja;

minden meglévő városi intézmény és közmű terve, költségvetése, leírása a feltételekkel együtt, továbbá üzemeredmények, szabályrendeletek, szerződések stb. másolatai megkaphatók;

a városok részéről történő minden megbízás esetében eljár; ezenkívül tagjainak tanácsot, felvilágosítást, szakvéleményt ad minden városi, műszaki, gazdasági ügyben;

figyelemmel kíséri és tanulmányozza a városok közéletét és fejlődését érintő minden ügyet; különösen pedig a városi intézmények fejlesztésére vonatkozó újításokat, célszerű felhasználás és okulás céljából megismerteti;

a városi ügyek megismertetése a közvélemény helyes irányítása és az ügyek célszerű elintézése végett a saját állandóan és helyesen informálja; mint a városok központi irodája, kongresszusokat, kiállításokat, tanulmányi utakat, előadásokat szervez és rendez;

évenként összegyűjti a hazai városok haladását, összes főbb intézményeit és azokat a legkiválóbb eseményeket feljegyzéseivel együtt évkönyvben kiadja;

az összes hazai városok versenytárgyalásait, pályázatait a szövetség hivatalos lapjában és saját helyiségeiben mindenkor nyilvánosan közzéteszi;

közszemlére teszi a városok iparosainak, iparcégek és kereskedőinek címeit; a beszerzési forrásokat; az egyes városok helyi anyag- és munkaárait, valamint a városok költségvetéseit, zárszámadatait;

a kölcsönös érintkezés céljából hivatalos lapja van, mely a városokat érdeklő közügyek, intézmények, újítások megismertetése és az összes pályázatok és versenytárgyalások közzétételére szolgál;

közgazdasági fontossággal bíró iparvállalatok telepítésénél tanácsot ad és erkölcsi támogatással és kedvezmények kieszközölésével azok keletkezését, fejlődését előmozdítja;

eszközeihez képest városi irodalmi művek kiadását elősegíti, eszközi és jutalmakkal járó pályázatokat tűz ki;

gyűjteményt és szakkönyvtárt létesít főleg a városok minden ügyét érintő művekből és azokat a tagok használatára bocsátja;

a szövetség összes helyiségei képezik a városok országos (központi) otthonát.

Mint az alapszabálytervezetnek ez a kivonata mutatja, a városok szövetségének eszméje a városok érdekeinek szempontjából rendkívül üdvösnök és célszerűnek látszik. A városok helyzetének javítása mindenestre csakis egy ilyen intézmény létesítésétől, így ilyen közös szervnek a megalakítása után remélhető.

Az értekezlet azonban, mint annak idején megtört, az így előre megállapított alapszabálytervezet részletes tárgyalásába ezáltal még nem bocsátkozott, hanem egy olyan határozati javaslatot fogadott el, mely a szövetség megalakítását elvileg kimondotta és a rendezett tanácsú városok összes főbb és sürgetően orvoslendő bajaira rámutatva, egy részletes memorandum szerkesztését határozta el.

Az elfogadott határozati javaslat szerint a rendezett tanácsú városok értekezlete kimondta, hogy a városok közös érdekeinek kölcsönös támogatása, összhangozott együttműködése, másrészt pedig a városoknak modern irányban való egészséges és egységes fejlesztése céljából úgy az új városi törvény megalakítása, mint ezen törvény alkotásával kapcsolatosan, a városok autonómiájának szabatos körvonalozása és kellő módon való függetlenné tétele, a városok nyomasztó pénzügyi helyzetén való sürgős segítés, a városi tisztviselők részére a szolgálati pragmatika létesítése s egyben a városi tisztviselők nyomasztó anyagi helyzetének rendezése, mint a városok legszenbeelőbb bajainak orvoslását szükségesnek tartja; ennek hatóságoktól eszközölése, egyöntetű előkészítése végett elkerülhetetlennek tartja egy központi szervnek megalakítását, miért is a magyar városok országos szövetségét, mint a városok összhangozott együttműködésének és egészséges fejlesztésének központi szervét megalakítja s így a fentebb említett bajok orvoslására irányuló s főbb irányelveket magá-

ban foglaló konkrét javaslatok, valamint a szövetség alapszabályainak sürgős kidolgozásával és beterjesztésével egy 15 tagból álló bizottságot küld ki.

A rendezett tanácsú városok szövetségének a program és alapszabályok szerint körvonalozott eszméjét, mint a városi ügyeknek egyik legbathatósabb előmozdítóját és legkiválóbb kulturális és közgazdasági tényezőjét, a magyar törvényhatósági jogú városok is melegen üdvözölték.

Ezek a városok azonban a szövetség eszméjével csak a most Nagyváradra összehívott kongresszusukon foglalkoznak, mely május 30-án ülésszerűen összejött, hogy az együttműködésben ne legyen választófal a törvényhatósági jogú és a rendezett tanácsú városok közt, mert célt csak egyesült erővel érhetnek el.

Mintagazdák. Száz szóval többet ér egy csipetnyi példa. Hiába mondjuk, hogy az egyik fajta gazdálkodás mennyivel jobb a másiknál, ha ősdinal, ha szavunkat megmosolyogja a maradi ember. De ha bemutattuk ezt a jobb fajta gazdálkodást, ha a szomszédaink mind látják, hogy a mi vetésünk szebb, a mi termésünk nagyobb az övéncél, akkor firtatni kezd — miért van ez így és úgy dolgozik ő is, mint mi.

Ezért állított a földművelésügyi kormány minden vármegyében mintagazdaságokat. Nalunk Szentesen is van egy, de némelyik vármegyében van már öt-hat is. A minta gazdaságok azt a célt szolgálják, hogy a földművelő nép gazdálkodási rendszerét javítsák és az okoskúr gazdalkodási módokat gyakorlati úton, példaadás által a kisgazdák minél szélesebb körében megismertessék.

Eddig az ország különböző vidékén kilencven ilyen népies mintagazdaság áll. A mintagazda maga is a kisgazda sorából való, aki gazdaságának átalakítása körül olyan mérvű támogatásban részesül, hogy az ennek felhasználásával végbemenő átalakításokat, más törekvő gazda, ha nem is egyszerre, de fokozatosan, önercéből is képes legyen foganatosítani.

A mintagazdaság egyszerűsége mindenkorra felszerelési kiegészítésére, gépek és eszközök, tenyészállatok, gyümölcsfák, szőlő-oltványok, továbbá a meglévő gazdasági épületeken szükséges csekélybő átalakításoknak és trágyatelep létesítésének költségeit időről-időre pedig vetőmagot, műtrágyát, szak-könyveket szokott kapni. A segélyezett birtokos ennek ellenében tartozik a meghatározott módon, az előírt üzemterv szerint gazdálkodni és nagyobb gazdasági gépeit, melyeket egymaga nem használ, gazdátársainak kölcsön adni s azoknak kérdészködéseire felvilágosításokat adni.

Akit így az állam segít, attól azt várja, hogy gazdátársainak javára dolgozzék. A helyes gazdálkodás fogásait lakostársaival megismertesse. Előírják, földjét mikre használja föl, miket vessen, ültessen. Azt meg is vizsgálják, helyesen cselekedett-e és útmutatással szolgálnak neki. A gazdasági dolgoknál előírása az üzemterv, annak pontos végrehajtása nyomán egész másféle eredményhez jut. Rendkívül tanulságos jelentések vannak arról, itt-ott mennyivel lett nagyobb a jövedelem az újfajta gazdálkodás révén, rendkívül érdekes jelentések vannak arról, hogy egyik-másik mintagazdaság mint talált követőkre,

mennyien indultak utána. Mert miért is ne utánozzuk azt, amiből hasznunk lehet.

Alaposan nézzük, vizsgáljuk, tanulmányozzuk a mintagazdaságokat. Nézzük meg, hogy milyen a vetésváltó, micsoda eltérések vannak itt, szemben a régi módi gazdálkodással; miért jobb ez, van-e és mennyi haszna van annak? Bizony, aki nem használja fel azokat az alkalmakat, melyeken tanulhat, okuhat, az maga ellen vét és sült galambot var tátott szájjal.

Mostanában az öt évig becsületesen dolgozó mintagazdáknak a földművelésügyi miniszter díszoklevelet küld; elismeri érdemeiket ékes írásban, szép levélben E soroknak az a céljuk, hogy kisgazdáink figyelmét az ilyen mintagazdaságokkal élt szék sikkre irányítsuk abból az alkalomból, hogy nálunk Szentesen most telik le egy ilyen mintagazdaság öt éves ciklusa, mely után a miniszter — a gazdasági egyesület útján bizonyára azon lesz, hogy itt egy újabb ilyen mintagazdaságot létesítsen.

Vármegyei közgyűlés.

— május 30—31 —

Két napos közgyűlése volt legutóbb Csongrád vármegye törvényhatósági bizottságának, aminek azonban csak részben okozója az a körülmény, hogy 216 ügy volt tárgysorozatra kitűzve, mert inkább az idézte ezt elő, hogy három indítvány is került ezúttal, kivételesen tárgyalásra és ezeknek beható megvitatása vette igénybe a két napos gyűlés idejének legnagyobb részét. A további ügygyel, bír sok igen fontos volt közöttük, viszonylag igen röviden végzett a közgyűlés, melynek lefolyásáról a következőkben számolunk be.

Elnök: Csátó Zsigmond dr. főispán a szép számban megjelent megbízottsági tagokat üdvözölve, emelkedett szellemű hazafias beszédben emlékezett meg ő felsége a király arról a nagylelkű fejedelmi ténnyéről, melylyel a kormányt II. Rákóczi Ferenc fejedelem hamvainak hazaszállítását iránt való előterjesztésre utasította és ezzel kapcsolatban indítványozta, hogy ezért a törvényhatóság hódoló köszönetét fejezze ki és ezt a miniszterelnök útján juttassa el a trónhoz. Az indítványt a megyegyűlés egyhangú, lelkes éljenzessel fogadta el.

Bjelenti ezután a főispán a törvényhatóságnak, hogy két érdemes főtisztviselő, Cicatricis Lajos dr. alispánt és Pollak Sándor dr. főorvost, közhasznú munkásságuk elismerésül, a királyi kegy a kir. tanácsossággal, illetve a Ferencz József rend lovagkeresztjével tüntette ki s amikor e fölött való örömeinek a közgyűlés — főispáni indítványra kifejezést adott, a maga részéről is üdvözölte a kitüntetettek.

Végül kegyelettel emlékezett meg a főispán a nemzetek Jókai Mór halálával ért mélyes gyászról és Karolyi Tibor grófnak, a körös-tisza-marosi árment. társulat volt érdemes elnökének haláláról, mely gyászszetek fölött érzett fájdalomta a megyegyűlés megörökíti és elhatározta, hogy az elhaltak családjához, nevezetesen Fesztai Arpadné Jókai Rózához és Karolyi Imre grófhöz részvételtartó intéz.

Rátérve a napirendre, mielőtt annak érdemeibe a közgyűlés belemenne, szintén főispáni előterjesztésre határozatba ment hogy alispán évnegyedes jelentése után első sorban Szedcr János és társai politikai indítványát, ezt követően Kelemen Béla dr. indítványát és Korpás Pál megyebiz. tag kérelmére a tárgysorozat 90 ik pontját fogják elsőkül letargyalni.

Felolvasták ezután a kimerítő alispáni évnegyedes jelentést, mely a vasútasok sztrájkjáról is megemlékezik és amelynek kiemelkedő momentumra, az hogy hí és ső-

tét képét váltoja közbiztonsági állapotaink meggyeszerzte való hanyatásának. A jelentést tudomásul véve, a közgyűlés utólagos jóváhagyását adja ahhoz, hogy az alispán, a közművelődési alap terhére vármegyve nevében koszorút helyezt Jókai ravatalára és elfogadja az alispánnak a jelentéssel kapcsolatos indítványát a csendőrszolgálatnak az egész vármegyében intenzívebb tétele érdekében teendő intézkedésekre néve.

Mátéffy Kálmán főjegyző felolvassa ezután Szedcr János és társai indítványát, mely szerint a törvényhatóság Tisza István gróf miniszterelnök és minisztertersei iránt eddigi kormányzati sikereikre való tekintettel, bizalmat nyilvanítsa, a miniszterelnöknek és Hieronymy mi kereskedelmiügyi miniszternek a vasútasok sztrájkjának gyors és impónáló crejű elintézésért köszönetet szavazzon és elítélve a vasútasok sztrájkját, úgy az ilyes túlközpások, mint általában az ország iparát végpusztulással fenyegető, szinte állandósult sztrájkkinövésének a jövőben való lehetetlenítése érdekében, a kormánytól és a törvényhozasól sürgős törvény alkotást kérjen.

Az indítványt ellen, hosszú politikai beszéd kíséretében Kelemen Béla dr. elenindítványt nyújtott be, mely amannak levételét javasolja, oda célzott, hogy a megyegyűlés a képviselőház bölcsességében nyugodjék meg, mely bizonyosan megfogja találni a módját a sztrájkok megrendszabályozásának.

A hosszú beszédre Szedcr János röviden, de igen találóan felelt s aztan a megyegyűlés kétszeres többséggel elfogadta Szedcr János és társai indítványát.

Ezután Kelemen Béla dr.-nak Derekegyháza, Magoos, Sövényháza, Fabian és Tés községek megszüntetését célzó indítványt olvasták fel, melyre az állandó választmány határozati javaslata az volt, hogy — miután minden törvényes alapot nélkülöz, fölötte a közgyűlés napirendre térjen.

Kelemen Béla dr. hosszú, obstrukciós izű beszédben okolta meg erre az indítványt, amire Cicatricis Lajos dr. alispán érvekkel felelt, kimutatva az indítványban felvetett eszme kivihetetleniségét. Bánfalvi Lajos szölt meg röviden hozzá az indítványhoz s miután még Kelemen Béla dr. a zarszó jóvával élt, Matéffy Kálmán főjegyző pedig a határozati javaslatot elfogadásra ajánlotta, a többség névszerinti szavazással tnyleg azt fogadta el és az indítvány fölött napirendre tért.

A tárgysorozat 90-ik pontjának olya-tén elintézéséről, hogy a szegvári régi székhatát a vármegyé, cserében a községhezért Szegvárnak átengedte, az idő előrehaladottsága miatt főispán a gyűlést délután 3 óráig felüggesztette.

A délután 3 órakor megnyílt folytatólagos közgyűlésen a közigazgatási bizottságba Szathmáry Edét, a központi választmányba Szépe Mihályt választották be.

Majd a tárgysorozat 8-ik pontjával kapcsolatosan tárgyaltak Kelemen Béla drnak, a tárgysorozat 22 ik pontja alatt felvett azt az indítványt is, mely a szentes-orosházi útnak a törvényhatósági közúttal halozatából való kihagyását javasolja. Az úthálózat műt-épitési programja körül hosszabb vita fejlődött ki, melyben résztvettek: Novák Jozsef, Kórom Gáspár, Korpás Pál, Szedcr János, Kelemen Béla dr. és Cicatricis Lajos dr. alispán. A vita végén a többség a műt-épitési programot, az állandó választmánynak a közgyűlésen Novák Jozsef által javaslatba hozott módosításokkal korrigált határozati javaslatát fogadta el.

A jegyzői magánmunkalatókról bemutatott szabályrendelet tervezetet tárgyalták még le és ekkor a főispán a gyűlést berekesztve, a folytatólagos tanácskozás idejét másnap délelőtt 9 órára tűzte ki.

Másnap.

A május 31-én délelőtt 9 órakor újból megnyitott megyegyűlésen már annyira megcsappant az érdeklődés, hogy alig néhány bizottsági tag vett benne részt.

Gyorsan is haladtak végig a még hátralevő ügyek tömegén és a hozott határozatokból a következőket emeljük ki:

Csatlakozott a megyebizottság Abau-Torna varmege közönségének a külföldön székelt közbizottsági képviselői hatóságoknak a magyar honosok ügyeiben kormány felvételére eljárására kötelezettséget a kormányhoz és törvényhozáshoz intézett feliratahoz.

Szentes város és a csongrádmezei gazd. egyesület kérelmére elhatározta, hogy feliratot intéz a miniszterelnökhöz és kereskedelmiügyi miniszterhez a Duna-Tisza közötti csatorna mielőbb és oly módon való kiépítése érdekében, hogy a csatorna Csongrádnál torkollik a Tiszába, e felirattal 8 tagú küldöttség viszi fel, a főispán elnöklete mellett, a miniszterekhez, mely küldöttséghez való csatlakozásra az érdekelt községeket is felhívják.

A közszolgálatban, vesztett elbarmás következtében elhalt Székési Pal utkaparó özvegyének, özvegye idejére évi 120 korona kegydíjat, 7 kiskorú gyermeke nevelésére külön 120 korona évi díjat szavaztak meg.

Javították a kórházi segédorvos és az apólonók fizetését, szaporították a kórházi személyzetet és a kórház befogadó képességének 35 ágygal való fokozására megszavaztak a szükséges költséget.

László Vilmos dr. városi főorvos főlebesztés Szentes város községének a trachoma-betegek gyógykezelése ügyében hozott határozata ellen elvetették, valamint a polgári leányiskolai tanítók főlebesztését is, melyet fizetésük javítása érdekében nyújtottak be.

Eltelben jóváhagyta Szentes képviselői községének azt a határozatát, melylyel Tóth Gyula népkönyvtár kezelőnek tiszteldíjat szavaztak meg és azt a határozatát is, mely Jóbán József rendőrhadnagyának a hivatalától volt felfüggesztése idejére viszsztatartó kétharmadrész fizetését utólagosan, a városi közpénztárból kifizetni rendeli.

A kögyűlés, a többi ügy elintézésé után, déli háromnegyed 12-kor bezárult.

Ujdonságok

Szentes, 1904 június 2.

— **Városi kögyűlés.** Szentes város képviselőtestülete f. hó 6-án délelőtt 9 órákor kögyűlést tart a túl a kurcái tanácskozó teremben. A kögyűlés tárgyszorozatára kitűzött ügyek közt általánosabb érdekűek a következők: Polgármesteri éves jelentés az 1903. évről. — Alispán, mint tisztujtószeri elnök leírata arról, hogy a kögyűlés az ügyészi és menházgondnoki állás betöltése végett összehívandó kögyűlésre két kandidáló-bizottsági tagot válasszon. — Tanácsi előterjesztés az 1905. évben megrendendő községi választások előkészítésére összerülő választmány kiküldésére. — Tanácsi jelentés a földi hid átveteléről és a vasúti szabadjegyek dolgában. — A kunszentmártoni vasútállomás közös használatára kötött szerződés tárgyalása — A hazai vilamossági részvénytársaság felbontása az üzemkezelési haszonrészesedés ügyében hozott tanácsi határozat ellen. — Tanácsi előterjesztés a gimnáziumi épületek kibővítése ügyében. — Beérh Márton ajánlata a Koncz-féle telek eladása ügyében. — A földművelésügyi miniszter rendelete az állategészségügyi körzettek megalakítása ügyében. Több II. tizedbeli lakos kérelme utcakövezési ügyben. — Tanácsi előterjesztés a vásártér rendezéséről.

— **Valótlán híresztelés.** A Szeged és Vidéke mult vasárnap számban olyan hír jelent meg, mintha Ternovszky Alajos pénzügyigazgató Szegedről Besztercebányára, az ottani pénzügyigazgató, Grumich Gézárt pedig Szegedre helyezték volna át. Teljesen megbízható forrásból értesültünk, hogy ez a híresztelés nem felel meg a valósnak. Ternovszky Alajos, akit humá-

nus bánásmódjárt varmegyénkben is köztisztelet veszkörül, továbbra is Szegeden marad. Grumich Géza pedig még május 1-én kérte, aggkorára való tekintettel, a nyugdíjaztatását.

— **Szomorú kilátások.** Május 30-án reggel mintha az ég szíve megesett volna a szomszagtól megrepesztett föld epedésén — néhány csepp eső eredt meg az ólomszürk fellegekkel. Biz ez nem verte el az út porát, alig nedvesítette meg a forróságól senyvedő növényzetet, megállott, szétszakadtak a levelek s a torró májusi napugár fölsvizta azt a kis nedveséget, ami ugyan nem sokat használt már Szomorú hírek érkeznek az ország minden részéből, különösen a délvidekről. A búza sárgul, pusztul. Rettenetes inségek néz elébe a délvidek gazdaközönségére. Az a kis eső, mely a pünkösdi ünnepek alatt az ország északi részét végig áldotta, alig érte a délvideket. A föld, ahol véte állott, mintha kipörkölt volna, barna, kiégett. A kútsok helyütt valóságos kiszáradtak. Ahol kis búza maradt, mintha leforráztak volna; kezd sárgulni a kalásza, mintha már érésbe menne, holott még a szem sincs kifejlődve. Alul a rozsdá, felül az elszáradás tünetei lepik meg a ritka, aszályos táblákat. Igazán leverő, csüggedt latvány a délvideki közönségre néve. A gazdak régóta nem szenvedett csapástól félnek az idei termésnél. Pedig a búzatermelés fontossága és jelentősége nálunk egymagában nagyobb, mint a szentermelés összes többi ágaié. A tőzsde már megérezte a leverő események hatását. A búza ára hirtelen felszökött két nap óta és folyton emelkedőben van. A zentai határból is kedvezőtlene híreket jelentenek. Még elégséges esőzés mellett sem remélnék többet feltérmesnél. Ahol a kalász kibúj, alig van 3—4 szem. A korai kukoricák kikelték, de nem tudnak fejlődni. Szóval, nagyon szomorú kilátásaink vannak az idei termés dolgában.

— **Tisztujtói szék.** A Szentes városnál üresedésben levő ügyészi és menházgondnoki állásoknak választás útján leendő betöltése érdekében, Cicatricis Lajos dr. alispán f. hó 13-án hívja össze a városi képviselőtestületet — mint tisztujtói székét — kögyűlésre.

— **Visszaküldött szabályrendelet.** Valami különös fatum nehezék a Szentes város szabályrendeleteire, hogy egyiknek-másiknak 5—6-szor is meg kell tenni az utat a minisztériumhoz fel és vissza, mindig újabb és újabb pótlás és reparálás miatt. Így jártunk az építési szabályrendeletünkkel is, melyet évek óta csak toldozunk, foltozunk és amelyik most újabb bizonyos — még kifejelettel módosítások megtétele végett, érkezett le a varmegye útján, a minisztériumtól, a városához.

— **Zsilinszky Mihály gyásza.** Sulyos csapás érte varmegyénk volt érdemes főispánját, Zsilinszky Mihály dr. közoktatásügyi államtitkár, édes anyjának, öz. Zsilinszky Mihályné szül. Patay Ilona úrasasszonynak Békés-Csabán bekövetkezett elhunytával. A közbecsülésben és köztiszteletben állott matróna, övéi mély fájdalomra, 91 éves korában, május 30-án halt meg és temetésére Zsilinszky Mihály államtitkár Csabára utazott.

— **Gyámhatósági jog Csongrádnak.** A csongrádi ügyvédi kar által benyújtott ama kérelmet, mely szerint a hagyatéki ügyek gyors lebonyolítása céljából Csongrádon árvaszerk szerveztessék, a községi kögyűlés el-

fogadta és egyhangulag megszavazta. Az erről szóló határozatkövetkezőleg szól: «Csongrád község képviselőtestülete figyelemmel arra, hogy az 1877. évi XX. t. c. 174. §-a lehetővé teszi azt, hogy a község jelenlegi szervezetében az árvaszerk felállítására megvalósíttassék, Dr. Molecz Lajos és társai kérelmét magáéval tevéen, elhatározta, miniszter a varmegyei községüzmatási bizottság útján felterjesztést intéz a m. kir. belügyminiszter úrhoz aziránt, hogy Csongrád községet a gyámhatósági jog gyakorlatával, a rendezett tanácsú városok árvaszerk szervezetének megfelelőleg felruháznai méltóztassék.» A határozatot senki se felebbezte meg s így már jogerőssé vált.

— **Baleset.** Csaknem végzetes baleset érte Zsoldos Ferencz kis fiat. május 30-án. A kis fiu, szokás szerint, kocsin jött be e napon is az iskolába, mikor a lovak egy velük szembe jövő biciklizőtől megriadva, a kocsit elragadták. A kocsi erősen igrékezett a lovakat meglekenni és Zsoldos Lacika — a veszedelmet látva, le is ugrott a kocsiról, de olyan szerencsétlenül bukott előre, hogy a lo, rátaposott és egyik karja kifémmodott. A sérült kis fiút azonnal hazaszállították szülei lakására.

— **Az időjárásról.** Mecoer a következőket közli az időjárásról: A veszedelmes Urbán nap kellemes tavaszi időt hozott, nem esvőn már e nap a veszedelmes csomópont hatáskörébe. Ezen csomópont közi napok szebb és allandóbb időt hoztak s tartanak 29—30-iki csomópontig, amidőn erősebb kitorésk várhatók a Napon. E kitoréseket azonban ellensúlyozni fogják a 4—5-ik csomópontok hideg jellegei úgy, hogy e csomópontok hatáskörében nagyobb mérvű esőzés várható, mely különösen e hó elején és végén lesz sürűbb, úgy, hogy június havatlagban csapadékosnak s az évszakhoz viszonyítva inkább hűvös, mint melegnek lesz mondható. Június hó csomópontjai: 4—5—6—9—12—13—17—18—20—27-re esnek. 4-től 9-ig hűvös, esős, 12-től 17-ig meleg, de lehetnek jeges vagy zivataros esők is, 19-ik erős jellegű csomópont viharos, vagy csapadékos jelleggel, amelynek hatása után allandóbb idő várható. A 27-iki azonban újra hűvös, esős jelleggel. Ezen a bolygók állásából jövő változásokat némileg módosítják a Napon előjövő erőhatások, de általában jellege júniusnak megmarad, a hűvös és csapadékos.

— **Népkönyvtár Mindszentnek.** Hirt adunk róla lapunk egy előző számban, hogy az állam ez évben is állít fel több községben népkönyvtárt. Szegváron néhány hónap előtt létesítettek egy ilyen népkönyvtárt, mely azóta aldososan terjeszti a kultúrát, miután a nép tömegesen viszi belőle haza a hasznos és kellemes olvasnivalót, Most Mindszentnek akar a kormány egy 500 kötetes népkönyvtárt létesíteni, mely célból a mult hét végén György Aladár, az orsz. könyvtárak és múzeumok bizottságának titkára a községben járt, hogy ezt az örvendetes eseményt a községi előjáróságnak személyesen is bejelentse.

— **A szentesi ref. kör.** f. hó június 12-ikén tartandó népünnepe s a színházteremben rendezendő hangversenye iránt mind nagyobb-nagyobb érdeklődés mutatkozik a községség minden rétegében. Méltán is, mert úgy a népünnepe, mint a hangverseny műsora egészen elüt az eddig szokásban volt sablonoszerű programtól. A népünnepegyről — melyet közelebbi számunkban fogunk ismertetni bővebben — csak annyit árulunk most el, hogy ott a lehető legkisebber szabott belépti díj mellett nemcsak, kedves és szórakoztató mulatságot fog találni a látogató. Szentesen még sohasem látott kocskorzó, pazarul feldisztatott kerékpár korzó, az iparos ifjúság dalárdája, stb. mindezek mellett pedig

esárdik, laezikonyhák, ezukrás sátorok, melyekben a város szép asszonyai és leányai fogják árulni — olcsó szabott ár szerint — a jobbnál jobb enni és inni valót. Hihetetlen, de való, hogy mindenféle pumpolás, kedélyes zsarolástól meg lesz kímélve a látogató. Az esti hangverseny fényes sikerét pedig előre is biztosítja már a napokban szétküldendő meghívókon látható. Művész színvonalon álló énekarok, melyek — örömmel konstatáljuk — minden felekezeti színezet nélkül állottak össze s már eddig is oly összevágó, pompás harmóniát produkáltak, hogy nagy szomorúsággal látnánk, ha a hangverseny lezajlása után felszólának. A szavalókat külön ki emelünk szükségtelen, őket ismeri már közönségünk, korábbi nagyszerű fellépéseikből. — A rendező bizottság a meghívók szétküldését már megkezdte. Akik meghívót tévedésből szombatiig nem kaptak volna, sziveskedjenek a rendezőségi irodába (tulakurca) vagy dr. Lakos Imre elnökhöz fordulni.

— **Lopás fényes nappal.** Nagy riadalom volt május 30-an, a hetipiac alkalmából, a Kossuth-útcin Egy B o k o r Gyula nevű, kalocsai illetőségű 24 éves lakatossegéd a reggeli órákban bement Bodnár Lajos műszületébe s míg a nevezett leánya egy mas vevével volt elfoglalva, kihúzta a főkötőt és eliramodott vele, a benne volt 6—7 forintot ellopva. A tolvaj a Kossuth-útcin menekült zsákmányával, de csakhamar elfogták és bevitték a rendőrségre, honnan kihallgatás után a járásbíróhoz kísérték át.

— **Gyermekgyilkos anyja.** Egy gonosz lelkű lány állott a szegedi kir. törvényszék ítélőbírói előtt. P á s z t o r Juliánának hívják és szentesi illetőségű. Azzal vadolták, hogy alig adott életet gyermekének, megfojtotta és elásta szülei kertjében, hogy elpalastolja bűnét. A bíróság, a bizonyítási eljárás befejezése után, az enyhítő körülmények figyelembevételével, 6 hónapi börtönrre ítélte a lelketlen anyát.

Kérelem

Szentes város t. közönségéhez!

Hogy a helybeli polgári olvasókör által f. évi szeptember hó 11-étől 19-éig rendezendő háziparkiallítás rendezőbizottsága a szükséges helyiségekre és berendezésre nézve kellő időben intézkedhessek, okvetlenül szükséges, hogy úgy a kiállító számáról, mint a kiállító tárgyak minőségéről és mennyiségéről legalább hozzávetőleg tájékozva legyen. Ez okból alulírott bizottság felkéri a kiállításban részt venni szándékozókat, különösen az elsősorban érdekelt t. helyközönséget, hogy számlelkát és a kiállító tárgyakat akár Balázsovits Norbert elnökénél, akár Papp Lajos (tanító) jegyzőnél, akár Székely István pénztárnoknál, akár Czeglédi Filipp közeledőcsénel (ref. templom-útcában a kántorlak mellett) e hó 12-éig előzől vagy irásban közölni készvénjek. Kiállítás lehet minden, ami a háznál készül, tehát nemcsak különféle női kézimunkák és felhármanut, hanem ételmenüket is, pl. tésztanemű, süteményt, tarhonyát, befőttet, továbbá szappant stb., azonkívül a megyeheli lakó ok kiállíthatják gyökényből, szalmából s fűzfavesszőből készített háziparceiket. Iparosok készítményei ki vannak zárva.

Szentes, 1904. évi jún. 1.

A háziparkiallítás rendező-bizottsága.

Nyilvános köszönet.

Mindazon jó ismerősök, barátok, közel, és távoli rokonok, különösen pedig Joo Károly karnagy úr és az iparos ifjak dalárdája, kik forrón szeretet és feljeltetlen édes anyánk Kovacs Judit — Dobos József utemetésén megjelenni sivek voltak, s megjelenésükkel melyé bínatunkban osztoztak, illetve fíjdalmunkon enyhíteni igyekeztek; fogadják ezúton is őszinte köszönetünket.

A gyászoló család

Felölsszerkesztő: BÀNFAVLI LAJOS.
Társ szerkesztő: MATEFFY LÁSZLÓ
Kiadótulajdonos „Szentes és Vidéke” könyvnyo.sndó

Eladó házak.

Lóvy Henrik l-ső tized 199. sz.,
Hoffer Lőrincz-féle háza;

Betlehem utcában levő l-ső tized
275. számú háza, mely már 2 telekre, engedélyvel elosztott és

4 tized 735 számú háza igen kedvező feltételek mellett eladók. Ertekezni lehet a tulajdonossal. (1.)

1904. El. 54/2.

Árlejtési hirdetmény.

A vezetésem alatti kir. járásbíróóság hivatalos helyiségei, valamint a kir. járásbíróósági fogház helyiségek főtésére az 1905.-ik évben szükséges 95 és 15-88 köbméter kemény tűzifa szállítására szóbeli árlejtés hirdetettik.

Az árlejtésre határidőül az 1904. évi június hó 30 napjának délelőtti 10. órája a kir. járásbíróóság hivatalos helyiségébe (1. számú szoba) kítűzetik.

Miről az érdekeltek oly felhívással értesítettek, hogy a szállítási feltételek a hivatalos órak alatt az első számú jegyzői irodában megtekinthetők és hogy ezen vállalat biztosítékul az árlejtés megkezdése előtt 50 korona (azaz ötven korona) betendő lesz.

Szentesen, a kir. járásbíróóságnál
1904 május hó 29.

A kir. járásbíróóság vezetője:

Gaal
kir. ítélőtáblabíró.

Brázay-féle

Sósorszesz

Furdóvizben és mosdaskor használunk kelő mennyiségű Brázay-féle sósorszeszt: nagyon üdítőleg hat a testre, különösen pedig kellemesen a bőrre.

4—1

Legnagyobb nyeremény
esetleg
600000 márka

Szerencse jelentés!

A nyereményekért
az állam szavatol

Első húzás június 16-án

Meghívás a Hamburg állam által biztosított

nagy pénzsorsjáték nyeremény esélyeiben való részvételre, amelynek
9 millió 385.660 márkát okvetlenül nyerni kell.

Ez előnyös pénzsorsjáték főnyereményei a következők: a lehető legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben 600000 márka.

1 jutalom	300000 márka	4	30000 márka
1	200000	4	20000
1	50000	3	15000
1	45000	16	10000
2	40000	31	5000
1	35000	100	3000
1	30000	128	2000
1 nyeremény	100000	515	1000
1	60000	686	300
1	50000	164	200
1	40000		

A sorsjáték, mely 7 osztályból áll, összesen 96000 sorsjegyből áll, melyekre 46530 nyeremény és 8 jutalom esik úgy, hogy csaknem fele a sorsjegyeknek biztosan nyer.

A legmagasabb nyeremény az I. osztályban, a legszerencsésebb esetben 50000 márka, mely a II. osztályban 55000, a III.-ban 60000, a IV.-ben 70000, a V.-ikben 75000 a VI.-ikben 80000 és a VII.-ikben 600000 márka.

Az első oszt. ra, melynek húzása hatóságilag 1904 jún. 16-ra van megállapítva, a sorsjegy ára: **Egész eredeti sorsjegy csak 6 márka = 7 korona. Felsősorsjegy csak 3 márka = 3 50 korona. Negyed sorsjegy csak 1 50 márka = 1 75 korona.**

A következő osztályok betétei, valamint a pontos nyereményjegyzék az állami címmel ellátott hivatalos sorselési tervezetből látható, melyet kívánatra ingyen és bérmentve előre megküldök.

A résztvevők mindegyike a húzás után azonnal megkapja tőlem, külön felszólítás nélkül, a hivatalos sorselési jegyzéket.

A nyereménypénzek kifizetését és szétküldését az érdekeltekhez azonnal közvetlenül és titoktartás mellett eszközölm.

Megrendeléseket postautalványon vagy utánvétellel kérek. 16—13

A húzások közzelése folytan forduljon tehát megrendelésével azonnal, de legkésőbb
folyó évi június 16-ig bizalommal
Heckscher Samuel sen. banküzletéhez, Hamburgban.